

① Aantasting door houtborende insecten

② Kleine klopkever

Sommige insecten tasten houten objecten aan ①. Dat vertaalt zich in gaatjes, maar meestal dateert de aantasting van lang geleden en moet er niet worden ingegrepen. Wanneer er echter een actieve aantasting is vastgesteld, kunt u op advies van uw monumentenwachter interieur zelf insecten bestrijden met vloeibare insecticiden.

Ga zelf enkel aan de slag bij:

- aantastingen door de gewone houtwormkever of kleine klopkever (*Anobium punctatum*) ②. Dit is de meest voorkomende houtaantaster;
- eenvoudige houten voorwerpen die niet beschilderd, gevernist of geboend zijn;
- dunne houten interieurelementen als plankenvloeren of kastwanden in naaldhout of zachte loofhoutsoorten als beuken of populier;
- vaste onderdelen die moeilijk te demonteren zijn en die in afwachting van een meer doeltreffende bestrijdingsmethode voorlopig behandeld kunnen worden (bv. lambrisering).

Lees meer over insectenaantastingen, de manieren om deze op het spoor te komen en de methoden om insecten te bestrijden in de onderhoudsbrochure *Dieren in en op gebouwen. Insecten* (gratis te downloaden op www.monumentenwacht.be/publicaties). De eigenhandige bestrijding vindt u op p. 33-34.

WAT DOEN?

Strijk het hout volledig en volgens de aanbevolen hoeveelheid in met het product door middel van een borstel. Om voldoende insecticide in het hout te krijgen, is het noodzakelijk om dit na het drogen te herhalen.

WAT NODIG?

Tegenwoordig worden voornamelijk **synthetische pyrethroiden** gebruikt, die minder schadelijk zijn voor de mens (bv. permethrine). Dergelijke producten zijn verkrijgbaar bij doe-het-zelfzaken. Neem steeds de **veiligheidsvoorschriften** van de producten in acht.

Watergedragen insecticiden zijn veiliger in gebruik, maar kunnen het hout flink doen zwellen en dringen minder door in de diepte.

Solventgedragen middelen zijn minder vriendelijk voor mens en milieu, maar dringen beter door en veroorzaken minder zwelling.

Er bestaan **combimiddelen** die ook een schimmeldodend middel (fungicide) bevatten (bv. propiconazole).

WANNEER / HOE VAAK?

Doorgaans volstaat een eenmalige bestrijding. Bij een aanhoudende aantasting zal u de bestrijding moeten herhalen.

WELKE ELEMENTEN?

Gebruik vloeibare insecticiden enkel bij die elementen waarbij dit doeltreffend is, geen schade veroorzaakt en waarvan u zeker bent dat er nog actieve houtaantasters aanwezig zijn.

WAT VERMIJDEN?

Ga zelf niet met insecticiden aan de slag in de volgende gevallen:

- **voorwerpen met afwerkingslagen** (verf, vernis, boenwas...): die moeten door een specialist behandeld worden, omdat een ondeskundige ingreep schade kan veroorzaken onder invloed van de oplosmiddelen in de producten, maar ook omdat de eigenhandig toe te passen methodes doorgaans weinig effectief zijn voor voorwerpen met afwerkingslagen;
- **aantastingen door de grote klopkveer** (*Xestobium rufovillosum*) in eikenhout ③: dit type aantasting is bijzonder hardnekkig en wijst vaak op een combinatie van problemen. Laat de behandeling over aan specialisten;
- **aantastingen op hoogtes en in complexe structuren** zoals altaren: die vereisen aangepaste methodes en middelen;
- **één enkel voorwerp**: het heeft weinig zin wanneer andere aangetaste elementen in het interieur ongemoeid gelaten worden. Alleen een integrale aanpak werkt (zie de onderhoudsfiche **16.1 Insectenbeheersing in vijf stappen**);
- **voorwerpen in vochtige omgevingen**: een van de voornaamste redenen van insectenaantasting is dat het hout te vochtig is. Hout is vaak aangetast indien het tegen een vochtige muur is geplaatst of in een vochtige kelderruimte wordt bewaard. Daarom is het niet zinvol om dat hout te behandelen. Probeer eerder de oorzaak van de aantasting aan te pakken;
- **gebruiksvoorwerpen of decoratiemateriaal**: omdat houtaantasters doorgaans moeilijk 100% te bestrijden zijn, is het vaak beter om dit materiaal te verwijderen.

③ De grote klopkveer vliegt uit

④ Insecticide zonder lindaan en PCP

Oude insecticiden

Gebruik nooit een oude voorraad insecticiden zonder dat u weet wat de samenstelling is. Ze zijn meestal bijzonder schadelijk voor de gezondheid. Insecticiden zoals lindaan en deltamethrine zijn niet meer toegelaten ④.

Erfgoedhuis Den Wolsack
Oude Beurs 27 – 2000 Antwerpen
T + 32 3 212 29 50
F + 32 3 212 29 51
info@monumentenwacht.be
www.monumentenwacht.be

m
monumentenwacht
Vlaanderen vzw
een initiatief van de Vlaamse provincies